

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Συνδρομή ἑτησία: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 10, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20.—Αἱ συνδρομαὶ ἀρροῦνται ἀπὸ
1 ἰανουαρίου ἑκάστου ἔτους καὶ εἶναι ἑτήσιαι.—Γραφεῖον τῆς Διευθύνσεως: Ὁδὸς Σταδίου, 6.

25 Ἰουνίου 1878

Τόμος Πέμπτος

ΠΑΝΟΜΟΙΟΥΤΥΠΟΝ ΤΗΣ ΥΠΟΓΡΑΦΗΣ ΤΟΥ ΠΑΝΟΥΡΙΑ

Πανουρία

[Ἡ Πανουρία ἐγεννήθη περὶ τὰ 1759 εἰς Νιρέμισαν τῆς Παρνασσίδος καὶ ἔζησε μέχρι τινὸς βίον ποιμαντορικόν. Ὑστερον συνεστράτευσεν μετὰ τοῦ Ἀνδρούτζου καὶ τοῦ Καλλιαικούδα. Ἐν ἔτει δὲ 1817 πορευθεὶς εἰς Ἰωάννινα, προσέκρινε τῷ Ἀλῆ καὶ περὶ τὰ 1820 διωρίσθη ἀρματοῦλος Παρνασσίδος. Λέγεται ὅτι, ὁ ἀνίδωχος αὐτοῦ, κελεύσαντος τοῦ ἱερέως ἵνα δομασθῇ τὸ νήπιον ἐν ᾧ ἐτελειτο τὸ βάπτισμα, ἀπήντησε, Πανούρια, ὡς ἔάν τὸ βαπτίζομενον ἦτο θηλυ. Ἀλλὰ νοήσας παραχρῆμα τὸ λάθος μετέτρεψε τὸ ὄνομα αὐθαιρέτως εἰς τὸ Πανουριάς].

ΔΙΑΚΟΣ, ΠΑΝΟΥΡΙΑΣ, ΔΥΟΒΟΥΝΙΩΤΗΣ

[Ἐκ τοῦ Διάκου.]

— Διάκε, χαρὰ ἔς τὸν ὕπνο σου!

— Καλῶς τὸ Δουβουνιώτη,

Καλὴ σου μέρα, Πανουριά. - Μὴ μὲ προπῆρ' ἡ ὥρα ;
Ἐξέχασα, ἐγελάστηκα, γλυκὰ κρυφομιλιώντας
Ἄδέρφια, μὲ τὴ μάνα μου ποῦθε νὰ μ' εὕρη ἀπόψε.
— Θανάση, ἀν δὲ σοῦ ζήλεψι τὰ νεϊώτα, τὴν ἀνδριά σου,
Τ' ἄρματα τ' ἀξετίμωτα, τὸ μάτι, τὸ τραγοῦδι,
Ζηλεύω αὐτὴν τὴ ξαστερὰ πῶγαι τὸ μέτωπό σου!
Ἔστησε ἔς τὸ κατώφλι μας τὸ νεκροκρέβατό του
Ὁ Χάρος καὶ μᾶς καρτερεῖ. Σῆπλεγαῖς, τρομακτικαί
Μανάδαι ἀνιρήθηταις μὲ κουφωμένα στήθια
Φεδῶνον ἔς τὰ πλάγια νὰ κρυφτοῦν μὲ τὰ βυζασταρούδια.
Τὰ θῆρια ἐμυριστήκανε τὸ σκοτωμό ποῦ θάρρη
Καὶ κροῦζον ἀνυπόμονα τροχιζοντας τὰ νύχια,
Καὶ σὺ, κοιμάσαι σὰν ἀρνί! . . . Θανάση, σὲ ζηλεύω! . . .

— Δὲν ἔχω πέτρινη ψυχὴ. Τοῦ κόσμου τὴ λαχτάρα
Μέσα στὴ φλέβα τῆς καρδιάς σὰ ἄιδερο λυωμένο
Τὴ νοιώθω π' ἀναδεύεται καὶ μὲ σαρκωτοῦργει.
Συχώρησέ με, Πανουριά. Πρώτη φορὰν ἀπόψε
Ἄφ' ὅτου ζῶναι τ' ἄρματα μ' ἐξέφηνε τ' Ἀστέρι.
Μὴ μώγετε βαρύνωμο. Ποιὸς ξέρει μὴν ἡ μοίρα,
Ἄδέρφια, μ' ἀποκοίμισε γιὰ νὰ μὲ συνειθίσῃ
Ἐς τοῦ τάκου τὸ τρισκότειδο. Ἐγὼ κ' ὁ γέρο Χάρος
Ἐφέξ λογαριαστήκαμε, καὶ ἔς τὸ κατάσχοτό του
Ἐνα μικρὸν καταϊδατὸ μένει ἄγραφο γιὰ μένα.
Γνωιαστῆτ' εἴσετε τοὺς ζωντανούς. Ἐγὼ θὰ πολεμήσω
Γιὰ τὰ παλὰ μας κόκκαλα. Ἐς τὴ φλόγα τοῦ πολέμου,
Σὺ μέσα ἔς ἕνα θυμιατὸ, θὰ βίξω τὸ κορμί μου
Νὰ γένω νεκρολίθιο ἔς τὸ φοδερὸ τρισάγιο.

— Μὴν τὰ ξεσυρερίζεσαι τοῦ Πανουριά τὰ λόγια.
Θυμήσου, Διάκε, μοναχὰ πῶς ἄδεισεν ἡ φλέβα
Τοῦ δούτηγου τοῦ γένους μας, καὶ μὴ βανίδα τώρα,
Ἄν σιτήξῃ ἀπὸ τὸ αἶμά μας ἔς τὴ γῆ χωρὶς ἐλπίδα,
Ἄντι νᾶναι μνημόσυνο, μπορεῖ νᾶναι κατῆρα.
Ξέρω τί κρύβεις ἔς τὴν καρδίαν, γνωρίζω τί θὰ κίμης. . .

— Ποιὸς μ' ἐμαρτύρησε ἔς ἐσᾶς;

— Κάνενας, μὴ θυμόνη.

Εἶδα κ' ἐγὼ τὴ μάνα σου ἀπόψε ἔς τὸν ἑσπέρου
Καὶ μοῦπε νάρθω νὰ σ' εὕρω καὶ νὰ σοῦ πῶ, Θανάση,
Ποῦ ἂν χαλαστοῦμε σήμερα, θὰ νὰ δειλιάσῃ ὁ κόσμος
Καὶ θὰ χουμήσῃ ἡ Ἀρβανιτιὰ πυκνὴ σὰν τὴν ἀκρίδα,
Καὶ τᾶλογο τοῦ Ὁμέρεπασα ποιὸς θὰ τ' ἀποστομώσῃ;

— Ὁ γυιὸς τοῦ Ἀνδρούτζου ἔς τὴ Γραβιά! . . .

— Τί θέλεις Δουβουνιώτη;

Νὰ πάη τὸ Γοργοπέταμο, θολὸ κ' ἐντριπασμένο
Νὰ πῆ στὴν ἄγρια θάλασσα, πῶς δὲν εὐρέθηκ' ἕνας
Τὸ ξακουσμένο του νερά, μὲ δύο βανίδαῖς αἶμα
Ἐς αὐτὸ τὸ πρῶτο διάφτισμα, ν' ἀγιάσῃ, νὰ μυρώσῃ;
Κ' ἡ θάλασσα μουγκρίζοντας νὰ τρέξῃ ἔς τ' ἀκρογιάλια,
Σὰ φοδερὸς διαλαλητῆς, κ' Ἀνατολὴ καὶ Δύση
Νὰ μάθουν πῶς γιορτάζομε τὴ νεκρανάστασή μας; . . .
Νᾶναι ὁ Βριόνης στὰ Θεριά καὶ νὰ μὴν εὕρη ἐμπρός του
Δέκα κουφάρια ξαπλωτὰ γιὰ νὰ σκοτάξῃ ἑπάνω!
Νὰ μὴ βαφῆ τὸ πέταλο στοῦ ἀλόγου τοῦ τὸ νύχι! . . .
Ἄδέρφια, τάποφάσαι καὶ μοναχὸς ἂν μείνω,
Θ' ἀπλώσω ὄργια τὰ γέρια μου, τὰ πόδια θὰ βιζώσω,
Κ' ἂν δὲ μὲ ξεγωνιάσουνε κ' ἂν δὲ μὲ κατακόψουν,
Δὲ θὰ μὲ διώξουν ἀπεκεῖ, δὲ θὰ μὲ ἴδουν τὴ φτέρνα.
Καὶ σὺ τί λέγεις Πανουριά;

— Μ' ἐδάμπωσε ἡ ἀχτίδα,

Πάστράφτει ἀπὸ τὰ μάτια σου. Τριγύρω ἔς τὰ μαλλιά σου
Παίξει τὸ γλυκοχάραγμα. Μοῦ φαίνεσαι μεγάλος,
Ψηλὸς ὡς τὸν Ὀλυμπο καὶ στένω καὶ προσμένω
Ἐμπρός σου ἀκίνητος, βουδὸς, Διάκε, νὰ ἰδῶ τὸν ἦλιο,
Πῶραν τὴν ὥρα θὰ προβῆ ἀπ' τ' ἀντικέφαλό σου.

— Τί λόγος, γέρο Πανουριά, τί φοδερὸ βλαστήμια
Ἐξαχλίστησ' ἀπ' τὰ χεῖλιά σου! Αὐτὸ τὸ φῶς ποῦ βλέπεις
Ἄς μὴ τὸ σκοτειδιάσωμε . . . Ἐσὺ στὴ Χαλκομάτα
Σύρε νὰ βίξῃς θέμελο. Στείλε τὴν Παπαντριά
Νὰ πάη στοῦ Μουσατράχημπε καὶ τὸν Κομνὰ τὸν Τράκα.
Καὶ πρὶν ἀρχίσῃ ὁ πόλεμος, θυμήσου, ὁ Ἰωαῖας
Νὰ βγῆ ψηλὰ ἔς τὸ ξέφαντο κ' ἐκεῖθε νὰ κηρύξῃ
Τὸ φοδερὸν τὸν ὄρκο μας, γιὰ νὰ γνωρίσῃ ὁ κόσμος
Ὅτι τὸ βίσο τοῦ παπᾶ κ' ἡ μέτρα τοῦ Δεσπότη
Θὰ γίνουν Χάρου φλάμπουρο καὶ σιὰχτρο καὶ σκοτάδι
Καὶ κατασάρκι μελᾶνο στὴν Ἅγια Τράπεζά μας,
Ὅσο ἔς αὐτὰ τὰ χιώματα δαφνοστεφανωμένη
Ἡ δουλωμένη ἐκκλησιὰ τὸ μέτωπο δὲ δεῖξῃ.

— Δὲν εἶμαι, Διάκε, Πανουριάς, νᾶμαι γυναίκα χήρα
Καὶ νὰ μὲ πνίξῃ τὸ ψωμί ποῦ ἐφάγαμε ἔς τὰ πλάγια
Ἄν λησμονήσω σήμερα τὸ βᾶψισμα, τὸν ὄρκο.

— Ἐσὺ τὸ Γοργοπέταμο θὰ πείσης, Δουβουνιώτη,
Καὶ πολεμῶντας τὸν ἐχθρὸ λησμονήσε πῶς ἔχεις
Κλεισμένο μὲς τὴ Γιάννια τὸ Γεωργό, τὸ παιδί σου.
Βλέπε τὸ βέμμα τοῦ νεροῦ, κάμε τὸ ν' ἀμυρίσῃ
Μὲ δάκρυ τῆς Ἀρβανιτιᾶς. Στείλέ το ματωμένο
Ἐς τὰ μακρῶνα τ' ἀδέρφια μας τὸν τρύγο σου νὰ φέρῃ
Ὅσταν πρωτόλουθον καρπὸ, μαζὺ μὲ τὸ νόμισμα σου.
Ὁ Βαχογιάννης στὰ βίξια, καὶ πλεύρα ἔς τὸ γεφύρι
Τῆς Ἀλαμάνας, Πανουριά, θὰ σήσῃ τὸν Καλύδα.
Εἰς τὴ Δαμάστα μὲν ἐγὼ, σὰς τὸ ζητῶ γιὰ χάρη,
Κ' ὅταν ἀρχίσουνε . . . Σιμπή! . . . μὸς κάστησε πῶς εἶδα
Σὰν ἕνα ἔσκιο νὰ διαβῇ . . . Ἐσ' εἶσαι, μῶρε Μῆτρε;

— Ἐγὼ μαι, καπετᾶνε μου.

— Πατεῖς βουδά τὴ νύχτα

Καὶ δὲ σ' ἐγνωρίσα μὲ μιὰς. Μὲ δίκηνο νυχτοπούλε
Σὲ κρᾶζουν οἱ συντρόφοι μας. Τί φέρνεις παλληγκάρη;